עשין המט טוש"ע ח"מ

סי סו סעיף ב וסעי יב: שו ב מיי שם הלי טו

טוש"ע שם סעיף יא: שו ג מיי שם הלי ט

אישות הלכה ע סמג

עשין מח טוש"ע אה"ע סיי

'ח סעיף ה בהג"ה:

יח ה מיי׳ פי״ג מהלכות מכירה הל' ג סמג

לאוין קע טוש"ע ח"מ סי

עשין סו טוש"ע ח"מ סי

מור מייי

מייי ש מייי

רכז סעיף כא: ד מיי פ"ט מהלי שמיטין הלי י סמג

סו סעיף ט: ד מיי' פי"ג מהל'

פ"י מהלי

מלוה הלכה ה סמג

זבת הלכה י סמ

נופוט הככט הם קנוג עשין לד טוש"ע ח"מ סי" עג סעיף א:

לאוין סה טוש"ע א"ח סי

סמג עשיו רמח טוש"ע י"ד סיי רא סעיף כג: בג ב מייי שם הלי

טוש"ע שם סעיף כד

שיו סעיף ג: כב י מיי פ"ו לי מיי פ"ז מהלי מקואות הלכה י

פ"ו מהלכות

ל) שביטים פ"י מ"ב ניטיו ד) וב"מ נ"ל:ז. כ) ס"ל לי. ו) [תוספת' דנ"ת פרק י], 1) [קדושין לו: וש"נ], 1) [קדושין לו: מ) ועמ"ש מום' מיר כל: פירוש על זה], ט) גירסת מהר"ם, י) ר"ה י: ונדה מד: ל) שנת עירובין כט: מקואר׳ פ״ז () מ"ג. מ) חוליו כו. מהואות

ו. וזה דבר השמטה יַנְיּבְּעָה יְרָּ שְׁמוֹט בָּל בַּעל מַשַּׁה יְדוֹ אֲשֶׁר יַשֶּׁה בְּרֵעַהוּ לֹא יִגֹשׁ אֶת רֵעַהוּ וְאֶת אָחִיוּ בִּי קָרָא שְׁמִטָּה לַיִינָ: דברים טו ב

ס) [שביעית פ"י מ"ד],ע) רש"ל המלוה ע"מ,

פ) [יותר מבואר בתוס' דב"ב

קמה: ד"ה ואין השביעית

כניז. ל) כש״למ״ז. ה) כש״ל

ב. 2. הִשְּׁמֶר לְךְּ פֶּן יִהְיֶה. ־-- יִישָּׁבֶּ״ יִּן שֶׁן יִיְּשֶׁר דְבָר עִם לְבָבְף בְּלִיַּעֵל לֵאמֹר קָרְבָה שְׁנַת הַשֶּׁבַע שנת השמטה ורעה עינף בְּאָחִיךְּ הָאֶבְיוֹן וְלֹא תִתֵּן לוֹ וְקָרָא עָלֶיךְּ אֶל יִיִּ וָהָיָה בְּךְ חֵטָא: דברים טו ט

מוסף רש"י

. על מנת שאין לך עלי ארנאה. על מנת שאין לך עלי דין אונאה אמכור לך זכן זה (כתובות פד.). יש עליו אונאה. דמחנה על של תורה הוא אל תונו (שם). על מנת שאין בו אונאה. אם אמר בלשנו זה אלא לשון תביעת אונאה, דעל מנת שאין בו אונאה אמר והרי יש בו ומקח טעות נמי הוי ואם רלה לחזור חוזר לגמרי (ב"מ .הצואר וזבואו. טל ממק לכתחילה, חייב חטאת. השתח קמשוי ליה מנא יחייב משום מכה בפטיש והיינו גמר מלאכה (שבת מח.). מה בין זו למגופת חבית. דתנן (שם קמו.) מביא אדם חבית ומתיו את ראשה ומניחה בקייף כאוכסים (mn mm). וזה אינו חיבור. מגופה הינה מן החבית עלמו ואע״פ שדבוקה בו אינו חשוב חיבור שהרי לינטל עומדת, אבל כשנארג כולו חיבור

לנגשו בלא שביעית נמי אינו יכול לא אמרי׳ כיון דלא קרינן ביה לא יגוש לא קרינן ביה טשמוט דסוף אתי לידי לא יגוש והכי משתמע ביה הרא לא יגוש בזמנו את רעהו כי הרא שמטה הודם לכן:

מוסר שטרותיו לב"ד. הוא פרוזבול שהתקין הלל שכתוב בו מוסרני לכם פלוני ופלוני הדיינין שבמקום פלוני שכל חוב שיש לי שהגבנו כל זמן שארנהם: אין משמיטין. דלא קרינן ביה לא יגוש שהרי אינו תובע כלום: לדידי מיפרשה לי כו' היו לו עליו אונאה. שהמתנה על מה שכתוב בתורה תנאו קיים ואם אמר לו ע"מ שאין בו אונאה אין זה מתנה שימחול לו אונאתו אלא הוא התנה עמו שאינו אונהו במכר זה והרי אנו כואים שיש בו אונאה ובהאי מודה תורה אור השלם שמואל דיש לו טליו אונאה. ה"ג אח אמר לו שלוה הלוני על מנת שלא תשמטני אתה בשביעית תנאי הוא זה ואע"פ שהתנה על מה שכתוב בתורה תנאו קיים אבל אם אמר לו על מנת שלא תשמטני שביעית השביעית אינה מסורה בידו להתנות שלא תהא השביעית משמטת לפיכך אין כאן תנאי: הביבי. תרגום של דודי. רבי חייא אחי אביו היה: שהוא כזו. שקרויה שנה: הפוחח בים הצוחר. שעשה פה לחלוק חדש: חייב. שתיקן כלי. האי דנקט לה הכא משום דאמר רב יהודה לעיל המלוה את חברו לעשר שנים כו׳ ואותביה רב כהנא נקט נמי לכולהו הנך מילי דשמעתין דאמרינהו רב יהודה ואותביה רב כהנא: וכי מה בין זה למגופת החבית. דאמרינן בפרק חבית שנשברה (שבת דף קמו.) דמתיו ראשה בשבת בסייף לפתוח את החבית: זה. דבית הלואר היה חיבור הלכך פתח תיקון חדש הוא זה אבל המגופה אע"פ שהיא טוחה על פי החבית בטיט אין זה חיבור והוה לה כפתוחה ועומדת: חסר קורטוב. לא גרסינן ברב יהודה: לא פסלוהו. זיל בתר חזותה ויין אינו פוסל את המקוה ופסול מקוה במים שאובין מדרבנן הוא: והתני ר' חייא. שלשת לוגין מים שנפל לתוכן קורטוב יין ומראיהן כמראה יין ונפלו למקוה: הורידו את המקוה. מהכשרו לפסול: הא ר' יוחגן בן נורי. רב כרבי

יוחנן בן נורי דאזיל בתר חזותא:

יד א מייי פיש מהלי איבא דאמרי המלוה חבירו (בשמר) לעשר שנים אין שביעית ואע"ג דהשהא. בשביעית לא קרינא ביה לא יגוש שהרי אם בא שמישין הלי יד פמג משמשתו. אותר ר"ת דהלכה בלישוא דחרא דה"ג תחני לנושג בלא שביעים נוני אינו יבול לא אחרי ריים דהלכה בלישוא דחרא דה"ג תחני לנושג בלא שביעים נוני אינו יבול לא אחרי ריים דהלה בריני דיר משמשתו. אומר ר"ת דהלכה כלישנא בתרא דה"נ מתני׳ מסייע ליה וקשיא ללישנא קמא (א) ובאזהרות הגיה ר"ת © זמן עשר י (כסף) כי ילונו ולא במשפט בחלי ימיו יעזבנו:

המוסר שמרותיו לב"ד. פירש ולא נראה דהא במסכת שביעית (פ"י מ"ב) תני המוסר שטרותיו לב"ד והדר קתני פרוזבול אינו משמט אלמא תרי מילי נינהו לכך נראה דתרי מילי נינהו ומוסר שטרותיו לב"ד מדאורייתא אינו משמט:

דמי הכא השביעית ודאי עקר אבל התם מי יימר דעקר כדאמרי' בהוהב (ב"מ דף נא:) שושמא לא יהא בו אונאהן וי"ל דה"ג מי יימר דעקר שמא יפרע לו קודם:

על מנת שאין בו אונאה הרי יש בו אונאה. פי׳ הקונטרס על רשב"ם ע"מ שאין בו אונאה משמע שלא יחול איסור לאו דלא תונו על לבטל (ג) מאותה אונאה ע"מ שאין לך עלי אונאה כלומר שלא תחבע לי

דשמואל על מנת שאין לך עלי אונאה אין לו עליו אונאה על מנת שאין בו אונאה הרי יש בו אונאה ה"ג יעל מנת שלא תשמטני בשביעית אין שביעית משמטתו ע"מ שלא תשמטני שביעית שביעית משמטתו תנא יהמלוה את חבירו סתם אינו רשאי לתובעו פחות מל' יום סבר רבה בר בר חנה קמיה דרב למימר ה"מ במלוה בשטר דלא עבד איניש דמרח דכתב שמר בציר מתלתין יומין אבל מלוה על פה לא אמר ליה רב הכי אמר חביבי "אחד המלוה בשמר ואחד המלוה על פה תניא גמי הכי המלוה את חבירו סתם אינו רשאי לתובעו פחות משלשים יום אחד המלוה בשמר ואחד המלוה על פה אמר ליה שמואל לרב מתנה "לא תיתיב ∞אַכרעיך עד דמפרשת לה להא שמעתא מנא הא מילתא דאמור רבנן המלוה את חבירו סתם אינו רשאי לתובעו פחות מל' יום אחד המלוה בשמר ואחד המלוה על פה א"ל דכתיב יקרבה שנת השבע שנת השמטה ממשמע שנאמר קרבה שנת השבע איני יודע שהיא שנת שממה אלא מה תלמוד לומר שנת השמטה לומר לך יַּ[יש] שמטה אחרת שהיא כזו ואיזו

זו המלוה את חבירו סתם שאינו רשאי לתובעו בפחות משלשים יום ידאמר מר שלשים יום בשנה חשוב שנה יואמר רב יהודה אמר רב יהפותח בית הצואר בשבת חייב חמאת מתקיף לה רב כהנא וכי מה בין זה למגופת חבית א"ל זה חבור וזה אינו חבור ואמר רב יהודה אמר רב שלשת לוגין מים שנפל לתוכן קורמוב של יין ומראיהן כמראה יין ונפלו למקוה לא פסלוהו מתקיף לה רב כהנא וכי מה בין זה למי צבע דתנן יר' יוסי אומר ימי צבע פוסלין את המקוה בשלשת לוגין א"ל רבא התם מיא דצבעא מקרי הכא חמרא מזיגא מקרי והתני רבי חייא הורידו את המקוה אמר רבא לא קשיא הא רבי יוחנן בן נורי הא רבנן דתנן ∞שלשת לוגין מים

אנן נמי תנינא אומדין כמה אדם רוצה ליתן

ויהיו אלף זוז בידו בין ליתן מכאן ועד ל' יום

ובין ליתן מכאן ועד עשר שנים ואי אמרת

שביעית משמטתו כולהו נמי בעו שלומי

ליה אמר רבא הב"ע במלוה על המשכוז

ובמוסר שמרותיו לב"ד דתנן המלוה על

המשכון והמוסר שטרותיו לב"ר אין משמיטין

ואמר רב יהודה אמר שמואל האומר

לחבירו ע"מ שלא תשמטני שביעית

שביעית משמטת לימא קסבר שמואל מתנה

על מה שכתוב בתורה הוא יוכל המתנה

על מה שכתוב בתורה תנאו במל והא איתמר יהאומר לחבירו על מנת שאין לך

עלי אונאה רב אומר דיש לו עליו אונאה

ושמואל אומר אין לו עליו אונאה הא איתמר

עלה ״אמר רב עגן לדידי מפרשא ״ליה מיניה

ההונט' דהיינו פרוזבול ואע"ג דהשתא לא קרינן ביה ילא יגוש סוף אתי לידי לא יגוש מתיב רב כהנא אומדים כמה אדם רוצה ליתן ויהיו אלף זוז בידו בין ליתן מכאן ועד ל' יום ובין ליתן מכאן ועד עשר שנים ואי אמרת שביעית משממתו כולהו גמי בעי שלומי ליה אמר רבא הב"ע במלוה על המשכון ובמוסר שמרותיו לב"ד דתגן **המלוה על המשכון ושמואל אומר אין לו עליו אונאה. וא"ת מי יוהמוסר שמרותיו לב"ד אין משמימין איכא דאמרי א"ר יהודה אמר שמואל המלוה את חבירו לעשר שנים יאין שביעית משמטתו ואע"ג דאתי לידי לא יגוש השתא מיהא לא קרינן ביה לא יגוש אמר רב כהנא אף

> מנת כו' כלומר אני מבטיחך מאונאה שאין בו והרי יש בו אונאה דהויא מקח טעות שכחש (כ) ולא נראה דהיכי מדמה ה"נ על מנת שלא תשמטני שביעית שביעית משמטת והתם לא שייך טעמא דמקח טעות ולכך פי׳ המקח וע"כ הוא חל שאין יכול האונאה אלא תמחול לי תנאו קיים וה"נ על מנת שלא תשמט שביעית כלומר שלא יחול איסור שביעית אם אקח ממך אחר השמטה שביעית משמטתו והשתא ניחא שהן שוין: 7nh

תשמטנו שביעית אין שביעית משמטתו על מנת שאין השביעית משמטתו שביעית משמטתו ב. חניא המלוה את חברו סתם אין רשאי לתובעו פחות מלי יום אחד מלוה בשטר ואחד מלוה על פה. מנא הני תשטטה שביצית אין שביצית משטחה שביצית משטטה שביצית משטטה איז תנא התניחה או חבר אחר אין האי איתובע שהות מגד הוב מ מוד מדרכתי קרב שנת השבע איני יודע שהיא שנת השמטה מה ת"ל שנת השמטה אלא יש לך שמטה אחרת שמשמטת כשנת השבע ואינו היא זה המלוה את חברו מסח שאין רשאי לתובעו פחות מלי יום שהן חשובין כשנה דאמר מר שלשים יום בשנה אמר רב הפותח בית הצואר בבגד בשבת בשגגה חייב חטאת. ואינו דומה למגופת החבית שהור מגופת החבית אינה חיבור. אמר ב. לוגין מים שנפל לתוכן קורטוב יין (ומראהו) [ומראהו] ומראהיהן ממראה יין ונפלו למקוה לא פסלוהו. ולא דמו למי צבע דפוסלין בג' לוגין דהתם מיא דצבעא מיקרו והמים הן שפוסלין המקוה הכא חמרא מויגא מיקרי. איני והתני ר' חייא הורידו את המקוה. כלומר ג' לוגין מים שנפל לתוכן קורטוב יין הורידו את המקוה מהכשירו. ופירק רבא רב דאמר כר' יוחנן בן נורי ור' חייא כרבנן דתנן (במקואות פ־ו מיה) ג' לוגין

א) לפנינו הגירסא רבא: ב) כ"ה גירסת רבינו וה"ט דעל מנת שלא ששמיטנו ובבניו הפעילו שביעית הוא כאינו אמר על מנת שלא ששמיט אתה הלוה את החוב בשביעית. כי שביעית הוא כמו בשביעית בדכתיב והשביעית השמטה ושמום כג יא):

הגהות הב"ח

(h) תום' ד"ה איכא כו' קמא ובאזכרות הגיה:
(ב) ד"ה על כו' שכחש לו ולא: (ג) בא"ד לבטל

רבינו חננאל

אמר רב יהודה אמר שמואל המלוה את חברו לי׳ שנים אין שריטיח משמטח ואט"ג יון משמטון ואע"ג עשר שנים אתי לא יגוש השתא מיהא לא קרינן ביה לא יגוש. ומסייעא ליה מהא דתנן אומדין כמה אדם רוצה ליתן ויהא בידו אלף זוז בין ליתנם מיכן עד שלשים יום ובין ליתנם מיכז ועד עשר שנים ואי שביעית משמטתו כולהו שנים בלא שמיטה. ודחה דכי האי גוונא (המלוה דתנן המלוה את חברו על המשכוז והמומר שמרוחיו המלוה את חררו על מוח שלא תשמטנו שביעית כו'. ואסיק' אמר רב ענן לך עלי אונאה איז לו עליו אונאה על מנת שאין בו אונאה הרי יש בו אונאה. הכא נמי על מנת שלא